T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2015 / 679
KARAR NO : 2015 / 675
KARAR TR : 28.09.2015

ÖZET: Davalı şirketlerin yapımını üstlendiği yol çalışması sırasında, davacıların mülkiyetinde bulunan arsa ve eve zarar verilmiş olması nedeni ile davacıların uğradığı zararın tazmini istemi ile açılan davanın, özel hukuk hükümlerine göre ADLİ YARGI yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacılar :1.M.R. (Adli Yargıda)
2.F.T.
3.S.R.
4.N.Y.
5.E.Ö.
Vekili :Av.T.A. & Av.G.Ö.
Davalılar :1.Karayolları 7. Bölge Müdürlüğü'ne izafeten
Muhakemat Müdürlüğü (Adli Yargıda)
Vekili :Av.M. S.T.
2. NTY Konsorsiyumu (Adli ve İdari Yargıda)
N. İnşaat A.Ş.
T. İnşaat A.Ş.
Y. İnşaat A.Ş
Vekili :Av.E.Ö. & Av.Y.H.

O L A Y : Davacılar vekili dava dilekçesinde özetle; müvekkillerinin Hasan Resuloğlu mirasçısı olduklarını, Ordu Merkez Boztepe köyü ada/parsel 282 cilt sayfa 3/281 de tapuya kayıtlı taşınmaza müştereken ve iştirak halinde malik bulunduklarını, bu taşınmaz üzerinde bulunan kagir evin müvekkillerinin murisine ait olduğunu ve tapuya bu şekilde şerhli olduğunu; Bolaman- Perşembe Devlet Otoyolu yapım çalışmaları sırasında davacılara ait evin tamamen hasar görüp boşaltıldığını, hatta çalışmalar nedeni ile oluşan heyelan gerekçesi ile taşınmazın imara uygun alan olmaktan çıktığını, davacı Süleyman Resuloğlu'nun 19.01.2006 tarihli dilekçesi ile yapılan çalışmalar nedeni ile evin hasar göreceği uyarısında bulunduğunu ancak "Bayındırlık ve İskân Bakanlığı Karayolları Genel Müdürlüğü 7. Bölge Müdürlüğü Bolaman-Perşembe Devlet Yolu Yapım Kontrol Şefliği'nin 13.11.2006 tarihli ve 06774 sayılı yazısında da, konutun oturulmasında sakınca bulunduğu ve hasar gördüğü hususlarının kabul edilerek kamulaştırma işlemlerine başlanıldığının bildirildiğini, ancak dava tarihine kadar davalı idare tarafından bahsedilen kamulaştırma işleminin gerçekleştirilmediğini, bilakis çalışmalara devam edilmesi nedeni ile hasarın daha da büyüdüğünü, nihayetinde Nisan 2007 tarihinde davalı konsorsiyumun yapmış olduğu son çalışmalar esnasında ev tamamen oturulamaz hale geldiğini ve konutun tamamı ile boşaltılmak zorunda kaldığını, bu şekilde davacıların zarara uğradıklarını belirterek; fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydı ile 8000,00 TL hasar bedeli ve 2000,00 TL arsa değeri olmak üzere toplam 10.000,00 TL'nin davalıdan tazmini istemi ile adli yargı yerinde dava açmıştır.

Ordu 2. Asliye Hukuk Mahkemesi; 28.10.2010 gün ve 2008/52 Esas 2010/395 Karar sayılı kararında aynen; "Karayolları Genel Müdürlüğü kamu hizmeti görmekle yükümlü olup, karayolunun bakım ve onarımı sırasında verdiği zararlar özel hukuk hükümlerine tabı olmayıp hizmet kusurundan kaynaklanan davaların idari yargıda görülmesi gerekir. Görev kuralları kamu düzenine ilişkindir ve mahkemece davanın her safhasında kendiliğinden göz önüne alınır ve görevsiz olduğu kanısına varırsa kendiliğinden görevsizlik kara verir. Görev itirazı yapılmış olsun olmasın mahkeme ilk önce görevli olup olmadığını inceleyip karara bağlamalıdır, çünkü görev dava şartlarındandır. Dolayısıyla Karayolları hasım gösterilerek açılan davanın bu davalı yönünden davaya bakmanın, delilleri takdir etmenin İdare Mahkemesinin görevine girdiğinden mahkememizce Görevsizlik kararı vermek gerekmiştir.

Davalı NTY yönünden ise davalı taraf her ne kadar husumet itirazında bulunmuş ise de her iki davalıya ait vekaletnamenin sunulmuş olması, davalının Joint Venture türü ortaklık olması ve bu ortaklığı oluşturan her iki şirketinde temsil edilmiş olması nedenleriyle davalının bu yöndeki itirazı yerinde bulunmamış; davacıya ait taşınmazın devlet yolunun yapımı sırasında hafriyat doldurulması suretiyle deniz yolun seviyesinin yükseltilmesi nedeni ile ekonomik değerinin düştüğünü ileri sürmüş ve uzman bilirkişi raporunda dava konusu taşınmazda ve dava konusu taşınmaz üzerinde bulunan yığma evde oluşan değer kaybını 23.648,62 ve 129.478.00TL olarak hesaplamıştır. Davacının taşınmazda 9/15 oranında paydaş olduğu anlaşılmakla dava konusu taşınmazda davacı hissesi yönünden77686,80 TL L ve yığma evde meydana gelen zarar da 14.149,17 TL olarak ve davacılar murisine ait olduğu tapu kaydının şerhler kısmından anlaşılan kargır evde meydana gelen zarar 7494,55 TL olarak hesaplanmıştır. Davacının bu zarar: ile davalının fiili arasında uygun illiyet bulunduğu, yol geçmesi nedeni ile davacı taşınmazında değer kaybı oluştuğu, oluşan değer kaybının davacı tarafça

davalı olan yolu inşa eden NTV'den talep hakkının yerinde olduğu, zarar ile yol yapımı arasında uygun illiyet bağının olduğu kanaatine varılmakla davanın kabulüne" şeklindeki gerekçesi ile davanın Nurol A.Ş., Tekfen A.Ş. ve Yüksel İnşaat A.Ş. yönünden kabulüne, diğer davalı Karayolları Genel Müdürlüğü yönünden görev nedeni ile reddine karar vermiş, karar davalılar Nurol A.Ş., Tekfen A.Ş. ve Yüksel İnşaat A.Ş. vekili tarafından temyiz edilmiştir.

Yargıtay 5.Hukuk Dairesi; 14.06.2012 gün ve 2012/7647 Esas, 2012/13015 Karar sayılı kararında aynen; "Mahkemece Karayolları Genel Müdürlüğü hakkında açılan davanın, idari yargı görevli olduğu gerekçesiyle reddine, diğer davalılar yönünden ise kabulüne karar verilmiş, hüküm davalılar Nurol inşaat A.Ş., Tek-fen inşaat A.Ş. ve Yüksel İnşaat A.Ş. vekillerince temyiz edilmiştir.

Davalı idare ile taşeron durumdaki davalı şirketlerin dava konusu taşınmaza fiilen el atması yoktur, idarece yapılan plan ve projelerin uygulanması neticesinde davacıya ait taşınmaz ve bina dolaylı zarar gördüğünden 11.02.1959 gün ve 17-15 sayılı İBK göre davalı şirketler hakkındaki davaya da bakmak idare mahkemesinin görevi dahilinde bulunduğundan, bu davalılar hakkında açılan davada da görevsizlik kararı verilmesi gerekirken yazılı şekilde hüküm kurulması doğru görülmemiştir."şeklindeki gerekçesi ile kararın bozulmasına hükmetmiş; karara karşı davacılar vekili tarafından karar düzeltme yoluna başvurulmuş, Yargıtay 5. Hukuk Dairesi; 24.12.2012 gün ve 2012/23559 Esas, 2012/28126 Karar sayılı kararı ile davacılar vekilinin karar düzeltme talebinin reddine hükmetmiştir.

Yargıtay bozma ilamı üzerine davanın yargılaması neticesinde; Ordu 2.Asliye Hukuk Mahkemesi:05.03.2013 gün ve 2013/9 Esas, 2013/96 Karar sayılı kararı ile aynen: 'Tüm dosya kapsamının birlikte değerlendirilmesinde; Mahkememizce 2008/52 esas, 2010/395 karar sayılı ilamı ile 28/10/2010 tarihinde davalı Karayolları Genel Müdürlüğü aleyhine açılan davada yargı yolu bakımından görevsiz olduğundan dolayı reddine karar verilmiş olmakla bu hususta bir temyiz olmadığından bir bozmada yoktur; davalı Nurol Teksen Yüksel Konsorsiyumuna karşı açılan davada Yargıtay 5.Hukuk Dairesinin 14/06/2012 tarih ve 2012/7647 Esas 2012/13015 Karar sayılı ilamı ile Davalı idare ile taşeron durumdaki davalı şirketlerin dava konusu taşınmaza fiilen el atması olmadığı, idarece yapılan plan ve projelerin uygulanması neticesinde davacıya ait taşınmaz ve bina dolaylı zarar gördüğünden 11.02.1959 gün ve 17-15 sayılı IBK göre davalı şirketler hakkındaki davaya da bakmak idare mahkemesinin görevi dahilinde bulunduğundan bu davalılar hakkında açılan davada da görevsizlik kararı verilmesi gerekirken yazılı şekilde hüküm kurulmasının doğru görülmediği gerekçesiyle bozulmakla her iki davalı yönünden davaya bakmanın idari yargının görev alanına girmesi nedeni ile mahkememizin görevsizliğine" şeklindeki gerekçesi ile davanın görev yönünden reddine karar vermiş, verilen karar davacılar vekili tarafından temyiz edilmiştir.

Yargıtay 5.Hukuk Dairesi: 06.05.2014 gün ve 2013/25294 Esas, 2014/12511 Karar sayılı kararı ile hükmün onanmasına karar vermiş, verilen karar taraflarca kanun yoluna başvurulmaksızın karara şerh edildiği üzere 22.07.2014 tarihinde kesinleşmiştir.

Davacılar vekili bu kez davalılar Nurol İnşaat A.Ş., Tekfen İnşaat A.Ş., Yüksel İnşaat A.Ş. aleyhine, 99.370,52 TL'nin tazmini istemi ile idari yargıda dava açmıştır.

Ordu İdare Mahkemesi; 24.07.2015 gün ve 2015/1036 Esas sayılı kararında aynen; "İşbu dava, sadece davalı şirketler aleyhine açılmıştır ki; söz konusu şirketlerin (organik anlamda) özel hukuk tüzel kişisi (Türk Ticaret Kanunu'na tâbi ticaret şirketi) olduğuna ve bunların işlevsel anlamda da idarî bir organ olmadığına kuşku bulunmamaktadır./Bu durumda; davalı özel hukuk tüzel kişilerinin işlediği bir eylemden dolayı uğranılan zararın tazmini için açılan işbu davanın görüm ve çözümü (idarî yargının değil) adlî yargının görev alanındadır.

Diğer yandan; 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 19'uncu maddesinin birinci fıkrasında. "Adlî, idarî, askerî yargı meretlerinden birisinin kesin veya kesinleşmiş görevsizlik karan üzerine kendisine gelen bir darayı ine elemeye başlayan veya incelemekte olan bir yargı mercii davada görevsizlik kararı veren merciin görevli olduğu kanısına varırsa, gerekçeli bir karar ile görevli merciin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurur ve elindeki işin incelenmesini Uyuşmazlık Mahkemesinin karar vermesine değin erteler hükmüne yer verilmiş, aynı maddenin (23/07/2008 gün ve 5791 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesiyle değişik) ikinci fıkrasında ise, yargı merciince, önceki görevsizlik kararına ilişkin dava dosyası da temin edilerek, gerekçeli başvuru kararı ile birlikte dava dosyalarının Uyuşmazlık Mahkemesine gönderileceği belirtilmiştir.

Ordu 2. Asliye Hukuk Mahkemesinin verdiği kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine Mahkememize gelen işbu davanın görüm ve çözümünde adı geçen Mahkemenin görevli olduğu kanısına varılarak görevli yargı kolunun belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulacağından ve 2247 sayılı Kanun'un 19'uncu maddesinin ikinci fıkrası uyarınca önceki görevsizlik kararına ilişkin dava dosyası da temin edilerek dava dosyalarının Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesi gerektiği" şeklindeki gerekçesi ile 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurulmasına, işin incelenmesinin Uyuşmazlık Mahkemesi'nce karar verilmesine değin ertelenmesine karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler: Ali ÇOLAK, Yusuf Ziyaattin CENİK, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Süleyman Hilmi AYDIN, Mehmet AKBULUT ve Yüksel DOĞAN'ın katılımlarıyla yapılan 28.09.2015 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME:

Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; İdare Mahkemesince, idari yargı dosyası ile birlikte adli yargı dosyası da temin edilmek sureti ile 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesinde öngörülen şekilde başvurulduğu ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, adli ve idari yargı yerleri arasında doğan görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Birgül YİĞİT'in, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Uğurtan ALTUN ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü

açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, davalı şirketlerin yapımını üstlendiği yol çalışması sırasında, davacıların mülkiyetinde bulunan arsa ve eve zarar verilmiş olması nedeni ile davacıların uğradığı zararın tazmini istemi ile açılmıştır.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 329.maddesinde; "Anonim şirket, sermayesi belirli ve paylara bölünmüş olan, borçlarından dolayı yalnız malvarlığıyla sorumlu bulunan şirkettir.

(2) Pay sahipleri, sadece taahhüt etmiş oldukları sermaye payları ile ve şirkete karşı sorumludur."denilmek suretiyle anonim şirketin tanımı yapılarak kuruluşu anlatılmıştır.

Aynı Kanun'un 330. Maddesinde; "Özel kanunlara tabi anonim şirketlere, özel hükümler dışında bu kısım hükümleri uygulanır." şeklindeki düzenleme ile Anonim şirketin özel kanunlar ve Türk Ticaret Kanunu kapsamında işlem ve eylemlerde bulunacağı hüküm altına alınmıştır.

Öte yandan, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "İdari Dava Türleri ve İdari Yargı Yetkisinin Sınırı" başlıklı 2. maddesinin değişik 1 numaralı bendinde: a)İdari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları,

b)İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları,

c)Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar, idari dava türleri olarak sayılmış olup; kural olarak, idari yargıda ancak Devlete ve kamu tüzel kişilerine karşı açılan davalara bakılabilir.

Buna göre, idare aleyhine dava açılmayıp, davalı mevkiinde Türk Ticaret Kanunu hükümleri uyarınca kurulmuş ve anılan yasa hükümleri uyarınca faaliyet gösteren ve bu kanuna tabi olan, kamu kurumu niteliği taşımayan, özel hukuk hükümlerine tabi özel şirketlerin bulunması karşısında, ortada idari yargı yetkisi kapsamında açılmış bir idari dava bulunduğundan söz etmek olanaksızdır.

Belirtilen bu hususlara göre, davalı özel şirketlerce gerçekleştirilen Bolaman- Perşembe Devlet Otoyolu yapım çalışmaları sırasında davacılara ait evin ve arazinin zarar görmesi nedeni ile uğranılan zararın tazmini talebine yönelik davanın özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde adli yargı yeri görevli bulunmaktadır.

Ayrıca her ne kadar, davacılar vekili tarafından, Ordu 2.Asliye Hukuk Mahkemesi'nde açılan davada davalı Karayolları 7. Bölge Müdürlüğü de taraf olarak gösterilmiş ise de, bu davalı yönünden idari yargıda açılan bir dava bulunmadığı anlaşılmakla, görev konusuna ilişkin başvuru kapsamında inceleme yapılmamıştır.

Açıklanan bu nedenlerle, Ordu İdare Mahkemesi'nin başvurusunun kabulü ile, Ordu 2.Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 05.03.2013 gün ve 2013/9 Esas, 2013/96 Karar sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç : Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Ordu İdare Mahkemesi'nin başvurusunun kabulü ile, Ordu 2.Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 05.03.2013 gün ve 2013/9 Esas, 2013/96 Karar sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 28.09.2015 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Serdar	Ali	Yusuf Ziyaattin	Alaittin Ali
ÖZGÜLDÜR	ÇOLAK	CENİK	ÖĞÜŞ

Üye	Üye	Üye
Süleyman Hilmi	Mehmet	Yüksel
AYDIN	AKBULUT	DOĞAN